

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

IZVJEŠTAJ
o radu Konkurencijskog vijeća za period od 01.01.2005. do 31.12.2005. godine

Sarajevo - 2006.godine

Ovaj Izvještaj o radu napravljen je u skladu sa metodologijom Europske unije i primjenjuje se u sličnim institucijama zemalja u okruženju.

Izvještaj o radu sadrži pregled djelovanja Konkurencijskog vijeća u periodu od 01. januara 2005. godine do 31. decembra 2005. godine i podijeljen je na šest poglavlja:

1. Pravni okvir za zaštitu tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini
2. Institucionalni okvir
3. Osnovno djelovanje Konkurencijskog vijeća u zaštiti tržišne konkurencije
4. Promocija i saradnja s domaćim i stranim institucijama i organizacijama
5. Edukacija zaposlenih u Konkurencijskom vijeću BiH
6. Zaključna razmatranja

1. Pravni okvir za zaštitu tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini

1.1. Zakon o konkurenciji

Zakonom o konkurenciji, donesenim u 2001. godini, propisano je da je Konkurencijsko vijeće samostalno i nezavisno tijelo sa statusom pravne osobe sa sjedištem u Sarajevu. Konkurencijsko vijeće ima isključivo ovlaštenje u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na tržištu Bosne i Hercegovine.

Ovim Zakonom prvi put je regulirana politika konkurencije kao jedan od značajnijih instrumenata i stubova za stvaranje i jačanje jedinstvenog ekonomskog prostora odnosno tržišta u Bosni i Hercegovini.

Iako je Zakon o konkurenciji iz 2001. godine sadržavao osnovna pravila konkurencije zasnovana na čl. 81. i 82. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice, ipak nije pratio praksu i rješenja savremenog evropskog zakonodavstva odnosno pravno naslijeđe Zajednice (acquis) iz ove oblasti. Radi toga je donesen novi Zakon o konkurenciji («Sl. glasnik BiH», broj 48/05) koji je stupio na snagu 27. jula 2005. godine. Ovaj Zakon je u najvećoj mjeri kompatibilan sa pravilima i propisima Evropske unije iz oblasti tržišne konkurencije (npr. Propisi doneseni u 2003. i 2004. godini - uredbe Vijeća EC br. 1/2003; 139/2004; 773/2004; 802/2004 itd.) što će osigurati efikasnost i transparentnost u njegovom provođenju, pojednostaviti procedure, smanjiti trajanje određenih faza postupka odnosno generalno smanjiti nivo državne intervencije u ovoj oblasti.

Promjene u novom Zakonu u na raniji Zakon o konkurenciji se odnose i na motivirajuću politiku kazni za privredne subjekte (leniency policy), na efikasnije mehanizme kontrole internog tržišta i uspostavljanje saradnje sa međunarodnim institucijama iz ove oblasti.

Novim Zakonom uređuju se pravila, mjere i postupci zaštite tržišne konkurencije, nadležnosti i način rada Konkurencijskog vijeća na zaštiti i promociji tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini. Zakon o konkurenciji primjenjuje se na sva pravna i fizička lica koja posredno ili neposredno učestvuju u prometu roba i usluga i koja svojim djelovanjem sprečavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenciju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine ili značajnijem dijelu tržišta .

2.2. Podzakonski akti

U skladu s odredbama Zakonom o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće je u 2005. godini donijelo sljedeće podzakonske akte:

- Odluku o sporazumima male vrijednosti;

- Odluku o grupnom izuzeću horizontalnih sporazuma, posebno onih koji se odnose na istraživanje, razvoj i specijalizaciju;
- Odluku o grupnom izuzeću sporazuma o prijenosu tehnologije, licenci i know how;
- Odluku o grupnom izuzeću sporazuma o osiguranju.

2. Institucionalni okvir

2.1. Konkurencijsko vijeće

Konkurencijsko vijeće je formirano, dana 01. maja 2004. godine, kao samostalno i nezavisno tijelo sa statusom pravne osobe sa sjedištem u Sarajevu. Konkurencijsko vijeće ima isključivo ovlaštenje za zaštitu i promociju tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće se sastoji od 6 članova, koji imaju status jednak upravnim sudijama, a imenuju se na slijedeći način:

- tri člana od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, po jedan iz sva tri konstitutivna naroda
- dva člana od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine
- jedan član od strane Vlade Republike Srpske

2.1.1. Predsjednik Konkurencijskog vijeća

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Konkurencijskog vijeća, imenuje svake godine predsjednika iz reda članova Konkurencijskog vijeća na period od jedne godine, te je dana 01.05.2005. godine imenovna predsjednica iz reda bošnjačkog naroda.

U skladu sa članom 24. stav 3. Zakona o konkurenciji, predsjednica Konkurencijskog vijeća je u toku 2005. godine donijela slijedeće interne akte:

- Pravilnik o internim procedurama stvaranja i evidentiranja obaveza i načinu potpisivanja finansijske dokumentacije
- Pravilnik o korištenju reprezentacije
- Odluku o pravu na korištenje direktnih telefonskih linija u Konkurencijskom vijeću BiH
- Odluku o visini blagajničkog maksimuma
- Odluku o naknadi troškova prijevoza na posao i s posla
- Odluku o naknadi troškova za privremeni smještaj
- Odluku o pravu na korištenje mobilnih telefona.

2.1.2. Stručni Kolegij Konkurencijskog vijeća

U cilju unapređenja kvaliteta rada i poboljšanja efikasnosti, te pripreme sjednica Konkurencijskog vijeća, održava se kolegij Konkurencijskog vijeća. Kolegij se održava

između sjednica, najmanje jednom sedmično. Na kolegiju se raspravlja o svim pitanjima vezanim za pripremu sjednica Konkurencijskog vijeća, kao i o svim tekućim pitanjima vezanim za upravljanje i rad Konkurencijskog vijeća i Stručne službe. Članovi Konkurencijskog vijeća se na kolegiju naročito upoznaju o svim novopristiglim predmetima, o toku vođenja postupka u tekućim slučajevima i održuju se članovi Konkurencijskog vijeća koji će biti zaduženi za vođenje određenih slučajeva.

2.2. Unutrašnja organizacija i sistematizacija

2.2.1. Stručna služba

Poslovi iz nadležnosti Konkurencijskog vijeća obavljaju se u okviru Konkurencijskog vijeća, odnosno Stručne službe Konkurencijskog vijeća kao osnovne organizacione jedinice, koja obavlja upravne, stručne i administrativne poslove.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Konkurencijskog vijeća predviđeno je ukupno 18 radnih mjesta: 6 članova Konkurencijskog vijeća i Stručna služba sa 12 zaposlenih (8 državnih službenika i 4 zaposlenika).

U 2005. godini u radni odnos su primljena tri zaposlenika, a krajem decembra 2005. godine od strane Agencije za državnu službu BiH postavljena dva državna službenika tako da je sa šest članova Konkurencijskog vijeća bilo ukupno jedanaest zaposlenih.

Za preostalih 6 radnih mjesta državnih službenika u 2005. godini raspisan je javni konkurs preko Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine, a u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, te objavljen javni oglas za prijem jednog zaposlenika u skladu sa Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine.

Do 31. decembra 2005. godine poslove iz nadležnosti Konkurencijskog vijeća obavljali su i entitetski Uredi za konkurenciju i zaštitu potrošača (UKZP), a u skladu sa ranijim Zakonom o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», broj 30/01) i sa prijelaznim i završnim odredbama novog Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», broj 48/05). Od 01. januara 2006. godine dio UKZP koji obavljaju poslove iz oblasti konkurencije nastavit će obavljati poslove u sastavu Konkurencijskog vijeća, kao organizacione jedinice izvan sjedišta Konkurencijskog vijeća.

2.2.2. Radni prostor Konkurencijskog vijeća

Od uspostavljanja (01. maja 2004. godine) Konkurencijsko vijeće je koristilo privremeno ustupljene tri kancelarije Ministarstva vanjska trgovine i ekonomskih odnosa u zgradi Predsjedništva BiH.

Za uspješan daljnji rad Konkurencijskog vijeća bilo je neophodno obezbijediti i adekvatan poslovni prostor, što je Konkurencijsko vijeće od 01. jula 2005. godine riješilo iznajmljivanjem adekvatnog radnog prostora u Sarajevu.

2.2.3. Nabavka opreme i stalnih sredstava

Konkurencijsko vijeće je po svom osnivanju startalo sa doniranom kancelarijskom i računarskom opremom od strane Evropske Unije u sklopu projekta JEP II («Jedinstveni ekonomski prostor II»), koja nije bila dovoljna za nastavak normalan rada Konkurencijskog vijeća.

Preostalu dodatnu opremu Konkurencijsko vijeće je nabavilo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine iz odobrenih sredstava iz budžeta u iznosu od 68.944,00 KM.

3. Osnovni poslovi iz nadležnosti Konkurencijskog vijeća u zaštiti tržišne konkurencije

Konkurencijsko vijeće je u 2005. godini održalo 10 sjednica sa ukupno 74 tačke dnevnog reda i 11 sastanaka kolegija sa 70 tačaka dnevnog reda.

Konkurencijskom vijeću je u 2005. godini na razmatranje i obradu došlo ukupno 16 (šesnaest) zahtjeva /prijava i to u okviru sljedećih kategorije djelovanja:

3.1. Ocjena sporazuma privrenih subjekata

3.2. Zloupotreba dominantnog položaja

3.3. Koncentracija privrednih subjekata

3.4. Davanje stručnih mišljenja iz oblasti tržišne konkurencije

3.5. Ostali

Shematski prikaz:

Klasifikacija predmeta	završeni	u procesu	ukupno
Ocjena sporazuma	1	1	2
Zloupotreba dominantnog položaja	3	0	3
Koncentracija privrednih subjekata	1	2	3
Stručna mišljenja	7	0	7
Ostali	1	0	1
UKUPNO:	13	3	16

3.1. Ocjena sporazuma

- Odluka kojom se odbija prijava Instituta zaštite ekologije i informatike iz Banja Luke za pokretanje istrage, protiv «NOVINA» d.o.o. za izdavačku i grafičku djelatnost sa p.o. iz Banja Luke, radi povrede člana 9., 14., 18. i 20. Zakona o konkurenciji i člana 1., 5., 112. i 113. Zakona o zaštiti potrošača u BiH, zbog nepostojanja opravdanih razloga za pokretanje istrage.
- Predmet u postupku pokrenutom po prijavi International Advertising Association Chapter (ogranak) za Bosnu i Hercegovinu (u daljem tekstu IAA) za pokretanje istrage protiv TV OBN radi narušavanja slobodne tržišne konkurencije i zloupotrebe sporazuma – ugovora kojima se drugi privredni subjekti dovode u neravnopravan položaj u oblasti politike cijena i načinu reklamiranja na TV tržištu u Bosni Hercegovini. Konačna odluka Konkurencijskog vijeća biti će donesena u četvrtom mjesecu 2006. godine

3.2. Zloupotreba dominantnog položaja

- Rješenje po prijavi «Centrotrans – Eurolines» d.d. Sarajevo, kojim se utvrđuje:
  - a) da Vlada Kantona Sarajevo, kao organ državne uprave koja svojim djelovanjem posredno ili neposredno učestvuje ili djeluje na tržište, u smislu člana 2. Zakona o konkurenciji omogućava odnosno jača dominantan položaj KJKP Gras Sarajevo, čime sprečava, ograničava ili narušava tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu

usluga prevoza za posebne kategorije korisnika (penzioneri i slijepa lica) u javnom gradskom saobraćaju na području Kantona Sarajevo, i to na način što pravnim i administrativnim barijerama ograničava pristup relevantnom tržištu drugim potencijalnim tržišnim učesnicima, privrednim subjektima i,

- b) da Ministarstvo saobraćaja i komunikacija Kantona Sarajevo, kao organ državne uprave koje svojim djelovanjem posredno ili neposredno učestvuje ili djeluje na tržištu, u smislu člana 2. Zakona o konkurenciji, sprečava, ograničava ili narušava tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu usluga javnog prevoza osoba i stvari u javnom gradskom saobraćaju na području Kantona Sarajevo, iz razloga nedonošenja obaveznih propisa i nepostupanja po zakonu, čime se stvara pravna i administrativna barijera pristupu utvrđenom relevantnom tržištu usluga javnog prevoza drugim privrednim subjektima, prevoznicima, na području Kantona Sarajevo.
- Odluka kojom se odbija prijava «Centrotrans bus – Eurolines» d.d., Sarajevo protiv Vlade Kantona Sarajevo, odnosno nadležnog Ministarstva prometa i komunikacija Kantona Sarajeva za pokretanje istrage zbog stvaranja barijera pristupu relevantnom tržištu radi nepostojanja opravdanih razloga za pokretanje istrage.
  - Rješenje kojim se odbija prijava Ureda za konkurenciju i zaštitu potrošača – Mostar za pokretanje istrage protiv privrednog društva “Una regatta” d.o.o. Bihać, kao neosnovana radi nepostojanja povrede Zakona o konkurenciji.

3.3. Koncentracija privrednih subjekata

- Rješenje kojim se ocjenjuje kao dopuštena koncentracija na osnovu ugovora o kupovini dionica Nove Banjalučke Banke ad sa sjedištem u Banjaluci od strane Bank Austri Creditanstalt AG sa sjedištem u Beču.
- Prijava namjere koncentracije na osnovu ugovora o poslovnom udruživanju UniCredit Italiano S.p.A., Milano, Republika Italija (UCI) i Bayerische Hypo und Vereinsbank AG., Minhen, Savezna Republika Njemačka. Navedene banke djeluju na bankarskom i finansijskom tržištu usluga u Bosni i Hercegovini preko subsidijarnih društava - UniCredit Zagrebačka banka, UPI Poslovni sistem, Zana BiH, HVB Central Profit Banka, HVB leasing CPB, BACA Leasing Nekretnine, Bank Austria Creditanstalt Leasing, Nova Banjalučka Banka itd. Konačna odluka Konkurencijskog vijeća bit će donesena do sredine 2006. godine.
- Prijava namjere koncentracije na osnovu ugovora o kupoprodaji dionica «Unico Filter» Fabrika filtera d.d. Tešanj, sa sjedištem u Tešnju od strane MANN+HUMMEL Auslandsbeteiligungsgesellschaft mbH, sa sjedištem u Ludwigsburgu, Savezna Republika Njemačka.

3.4. Stručna mišljenja

- Na zahtjev Lansky Ganzger & Partner d.o.o. Sarajevo, dato mišljenje o namjeri stjecanja većinskog sudjelovanja u kapitalu dioničkog društva, odnosno stjecanja većinskog prava glasa, u smislu člana 12. Zakona o konkurenciji.
- Na zahtjev Reffeisten Brokers, dato mišljenje u vezi sa čl. 12, 14, 16 i 18. Zakona o konkurenciji. U mišljenju je pojašnjen pojam koncentracije, način i procedura podnošenja prijave namjere provedbe koncentracije (posebno koncentracije koje se odnose na slučajeve stjecanja većinskog paketa dionica dioničarskog društva putem burze, tender ponude ili povećanjem kapitala), kao i obaveza prijave namjere koncentracije za privredne subjekte koji ispunjavaju visinu ukupnog godišnjeg prihoda.

- Na zahtjev STROM telecom s.r.o., Prag, Republika Češka, dato mišljenje u vezi sa članom 12. Zakona o konkurenciji, koji se odnosi na prijavu namjere koncentracije i kada se mijena vlasnička struktura koja uvjetuje promjene u kontroli nad tim gospodarskim subjektom.
- Na zahtjev Federalnog ministarstva trgovine Mostar, dato mišljenje na zaključivanje aneksa ugovora sa komitentima o uslovljavanju kupovine DVD drugog poslovnog partnera sa kupovinom časopisa.
- Na zahtjev a – roto press d.o.o. Sarajevo, dato mišljenje na raskid ugovora sklopljenog između preduzeća «a – roto – press» d.o.o. Sarajevo i «Klas» d.d. Sarajevo, o komisioj prodaji štampe.
- Na zahtjev Oslobođenje d.d. Sarajevo, dato mišljenje u vezi sa prodajom film hitova na DVD s Oslobođenjem i Max – magazinom. U mišljenju je navedena zabrana uvjetovanja kupcu od strane trgovcu kupovina jednog proizvoda kupovinom drugoga (tzv. vezana prodaja)
- Na zahtjev Agencije za privatizaciju Zeničko – dobojskog kantona, dato mišljenje o koncentraciji MANN + HUMMEL Auslandsbeteiligungsgesellschaft mbH, sa sjedištem u Ludwigsburgu, Savezna Republika Njemačka na osnovu ugovora o kupoprodaji dionica «Unico Filter» Fabrika filtera d.d. Tešanj, sa sjedištem u Tešnju..

3.5. Ostali

- Donesen je Zaključak kojim se odbacuje zahtjev fizičkog lica (Željka Bodul) iz Zenice za pokretanje postupka protiv Radio televizije Federacije BiH radi načina plaćanja RTV pretplate, zbog nenadležnosti.

Svi su navedeni slučajevi odnosno stručna mišljenja blagovremeno uzeta u razmatranje i ista riješena u zakonskom roku.

4. Promocija i saradnja s domaćim i stranim institucijama i organizacijama

Značajne aktivnosti i djelovanje Konkurencijskog vijeća u 2005. godini bile su usmjerene na uspostavljanje saradnje s međunarodnim institucijama i organizacijama, a prvenstveno sa Evropskom komisijom i njenim tijelima: OECD, UNCTAD, ICN i EU projektom «Podrška stvaranju jedinstvenog ekonomskog prostora u BiH» (JEP I).

Kontakti s međunarodnim organizacijama i institucijama omogućuju stvaranje efikasne mreže institucija nadležnih za tržišnu konkurenciju te efikasniju razmjenu podataka i brže rješavanje otvorenih pitanja i problema.

Konkurencijsko vijeće je postalo članicom međunarodne mreže tijela za konkurenciju (ICN) 09. maja 2005. godine.

Nastavljena je i unaprijeđenja saradnja s tijelima za tržišnu konkurenciju Republike Hrvatske, SCG, Republike Makedonije, Bugarske, Mađarske i drugih zemalja Evrope što se ogleda prvenstveno u oblasti razmjene informacija i međusobnim posjetama i sastancima.

U 2005. godini nastavljen je i program «Competition Advocacy» (započet u 2004. godini), kojim je prezentirano zakonodavstvo i politika tržišnog natjecanja u Bosni i Hercegovini. U sklopu ovog programa Konkurencijsko vijeće je u saradnji sa projektom JEP II aktivno

učestvovalo u radu seminara održanih u advokatskim komorama u Sarajevu, Mostaru, Tuzli, Bihaću i Banja Luci.

Promovisanje Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine je bilo davanjem intervjua domaćim i stranim medijima (elektronskim i štampanim).

Uspostavljena je i web stranica Konkurencijskog vijeća (www.bihkonk.gov.ba) gdje se može pronaći sva legislativa i drugi podaci iz oblasti djelovanja Konkurencijskog vijeća BiH (usvojene odluke, rješenja, mišljenja, zaključci i sl.)

5. Edukacija zaposlenih u Konkurencijskom vijeću BiH

5.1. Edukacija zaposlenih u Konkurencijskom vijeću BiH iz oblasti zaštite tržišne konkurencije u 2005. godini odvijalo se u nekoliko pravaca i to:

- učešće na seminarima u organizaciji OECD održanih u februaru i martu 2005 u Budimpešti;
- učešće u radionicama – (podrška Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine – OECD je održao work shop u Sarajevu juna, 2005.godine, na temu «Privatizacija i konkurencija», gdje je Konkurencijsko vijeće BiH bilo domaćin istom i na kom su učestvovali svi predstavnici zemalja zapadnog Balkana i EU te njihova tijela za konkurenciju i privatizaciju);
- učešće na međunarodnom seminaru održanom u junu 2005. u Rimu u organizaciji regulatornih tijela za konkurenciju Republike Italije i Konkurencijskog savjeta Rumunije;
- učešće na međunarodnim konferencijama (ICN – svjetska mreža konkurencijskih tijela održana u Bonu junu 2005. godine);
- učešće na konferenciji OECD RCC (Regionalni centar za konkurenciju) pod nazivom «Konkurencija i ekonomski razvoj – konkurencija kao glavna pokretačka snaga konkurentnosti i razvoja u dinamičnim ekonomijama», održanoj u Budimpešti, septembra 2005. godine;
- učešće na seminaru organizovanom od strane tijela za konkurenciju Republike Italije i Konkurencijskog savjeta Rumunije, održanog u Bukureštu, oktobra 2005. godine;
- učešće na konferenciji Ujedinjenih Nacija za trgovinu i razvoj (UNCTAD) pod nazivom «V Konferencija Ujedinjenih Naroda o pregledu svih aspekata multilateralnih dogovora nepristrasnih principa i pravila za kontrolu ograničavajućih djelovanja u poslovanju», održanoj u Antaliji novembra 2005. godine;
- učešće na okruglim stolovima u organizaciji regulatornih tijela Bosne i hercegovine (DERK itd);
- praćenje stručne literature europskih zemalja, zemalja okruženjav i svijeta iz oblasti konkurencije;
- kontinuirano učešće zaposlenih na usavršavanje stranih jezika i rada na računaru.

6. Zaključna razmatranja

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine je u izvještajnom periodu i pored otežavajućih okolnosti u radu, uspješno realizovalo Program rada za 2005. godinu. Usvojen je novi Zakon o konkurenciji, koji je usaglašen sa zakonodavstvom Europske unije iz oblasti zaštite tržišne konkurencije, a donošenjem podzakonskih akata još je potpunije usklađen sa *acquis communautaire*. Time su stvorene pretpostavke da Konkurencijsko vijeće može da u potpunosti promoviše i jača tržišnu konkurenciju u Bosni i Hercegovini.

Uspješno su obavljani svi poslovi iz nadležnosti Konkurencijskog vijeća u pogledu primjene Zakona o konkurenciji vezano za sve zahtjeve i prijave koje su podnesene iako stručna služba nije bila blagovremeno kadrovski popunjena. Obezbijeđen je odgovarajući poslovni prostor putem zakupa istog, kao i dodatni kancelarijski namještaj i oprema čime su stvoreni optimalni uslovi za rad Konkurencijskog vijeća.

Značajnu podršku radu Konkurencijskog vijeća u izvještajnom periodu u cilju realizacije uspostavljenih zadataka dalo je Vijeće ministara BiH i Europska unija kroz Projekat JEP II.

KV. broj: _____

31.03.2006. godine

Sarajevo

Predsjednica

Konkurencijskog vijeća

Sena Hatibović